

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY LUBIEŃ KUJAWSKI NA 2012 ROK

ROZDZIAŁ I

1. Postanowienia ogólne.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych. Stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze tych zagadnień społecznych, które będą realizowane w 2012 roku. Opracowany został na podstawie analizy środowiska stanowiącej załącznik nr 1.

Program w swej konstrukcji merytorycznej jest spójny z założeniami Narodowego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015, z założeniami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2007 – 2015 oraz gminnymi programami: Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Lubień Kujawski na lata 2011- 2015 i Gminnym Systemem Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną dla Gminy Lubień Kujawski na lata 2011 – 2015.

Podstawowym celem Programu jest promocja zdrowego stylu życia i rozbudzenie wśród młodzieży od najmłodszych lat zainteresowania różnymi formami aktywności: artystycznej, sportowej i naukowej jako alternatywy wobec uzależnień, szczególnie picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy i innych zjawisk patologicznych, a także kształtowanie prawidłowych nawyków prozdrowotnych.

Program jest ukierunkowany w szczególności na działania rozwijające u dzieci i młodzieży poczucie społecznego zaangażowania, wrażliwości na problemy bliźnich, kształtowanie postawy szacunku wobec rodziców i wychowawców, wrażliwości na wartości kultury, poszanowanie przyrody, zdobywanie wiedzy o regionie, a także na stworzenie warunków do rozwoju osobistych talentów młodzieży.

Program zakłada jako uzupełniające działania całorocznej pracy profilaktyczno – edukacyjnej, promowanie aktywnego wypoczynku połączonego z warsztatami z zagadnień profilaktyki uzależnień oraz promującego zdrowy styl życia jako alternatywy dla uzależnień.

Program ma również charakter edukacyjno-korekcyjny dla osób uzależnionych i terapeutyczno-wspomagający dla osób współuzależnionych od alkoholu oraz dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.

2. Stosowane w programie skróty.

OPS - Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubieniu Kujawskim; PARPA - Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; AA - Ruch Anonimowych Alkoholików; Al-Anon - Ruch członków rodzin z problemem alkoholowym; Al-Ateen - Ruch samopomocowy dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

Cele strategiczne programu.

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych;
2. Zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują;

3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Cele operacyjne programu.

1. Ograniczanie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych;
2. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców, i instytucji w sytuacjach związanych z alkoholem;
3. Wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży;
4. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie);
5. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.

Realizatorzy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Urząd Miejski w Lubieniu Kujawskim,
3. Gminne jednostki organizacyjne,
4. Placówki ochrony zdrowia,
5. Podmioty prowadzące działalność w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, w tym realizujące działania związane z przemocą w rodzinie, którym zlecone zostaną zadania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
6. Organizacje pozarządowe.

Źródła i zasady finansowania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
2. Harmonogram finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określa załącznik nr 2.

ROZDZIAŁ II

Zadania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Realizacja programów po podstawowym programie terapii, nie będących świadczeniami zdrowotnymi:
 - a) programy DDA - dorosłych dzieci alkoholików;
 - b) prowadzenie treningów umiejętności służących dalszemu zdrowieniu i rehabilitacji społecznej i rodzinnej.
2. Realizacja zadań pomocy ofiarom przemocy domowej:
 - a) prowadzenie grup pomocowych dla ofiar przemocy domowej;
 - b) prowadzenie pomocy indywidualnej z zakresu psychologii i pomocy prawnej;
 - c) współpraca z podmiotami tworzącymi system pomocy ofiarom przemocy domowej w ramach Ogólnopolskiego Pogotowia Dla Ofiar Przemocy Domowej NIEBIESKA LINIA;

- d) realizacja programów rehabilitacyjnych dla sprawców przemocy;
- e) prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego realizującego równocześnie programy edukacyjne dla pedagogów szkolnych, policjantów, pracowników pomocy społecznej i innych podmiotów chcących włączyć się w system przeciwdziałania przemocy domowej;
3. Utrzymanie i pokrycie kosztów administracyjnych punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, oraz finansowanie wynagrodzeń specjalistów realizujących zadania merytoryczne;
4. Prowadzenie programów profilaktyczno - edukacyjnych dla osób mających problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych (problemy wychowawcze, rodzinne, szkolne itp.), a nie będących ludźmi uzależnionymi (chorymi);
5. Realizacja zadań pomocy ludziom uzależnionym po przebytych podstawowym programie terapii - programy wspierające, motywujące i podtrzymujące abstynencję;
6. Realizacja programów pomocy dla młodzieży używającej napojów alkoholowych w połączeniu z innymi środkami psychoaktywnymi;
7. Realizacja programów szkoleniowych oraz szkoleniowo-motywujących dla bezrobotnych mających problemy alkoholowe oraz ich rodzin pobierających zasiłki z OPS;
8. Realizacja programów dla bezdomnych nadużywających napojów alkoholowych;
9. Wyposażanie pomieszczeń punktu konsultacyjnego w Lubieniu Kujawskim dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin;
10. Kierowanie osób realizujących zadania gminnego programu na szkolenia i dofinansowywanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
11. Dofinansowywanie udziału w konferencjach, sympozjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji, ludzi pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Pomoc ofiarom przemocy domowej poprzez:

1. Finansowanie pracy specjalistów z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi wobec podopiecznych znajdujących się w świetlicach wychodzących z alternatywą spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych i patologicznych;
2. Dofinansowanie działań i programów związanych z opieką psychologiczną i prawną dla rodzin dotkniętych problemem przemocy realizowaną przez Kościół katolicki, inne kościoły i związki wyznaniowe oraz instytucje i organizacje pozarządowe;
3. Koordynowanie działań dotyczących pomocy ofiarom przemocy, poprzez współpracę z Policją, OPS, przedstawicielami ochrony zdrowia, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi realizującymi programy przeciwdziałania przemocy domowej;
4. Wspieranie i finansowanie działań zespołu interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
5. Opracowanie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla młodzieży.

1. Stworzenie możliwości powstania miejsca integrującego wszystkich profilaktyków (szczególnie pedagogów i nauczycieli) tworzących i realizujących programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży szkół:

- a) tworzenie środowiska wypracowującego nowe koncepcje pracy prewencyjnej i edukacyjnej; organizowanie lobby wspierającego powyższe działania;
- b) wypracowywanie standardów i zasad dla realizatorów programów profilaktycznych;
- c) dofinansowanie i koordynacja szkolnych programów profilaktycznych;
- d) ewaluacja i badanie skuteczności oddziaływań profilaktycznych, zakup sprzętu informatycznego i programów komputerowych niezbędnych do realizacji tego zadania;
- e) promowanie nowych, bardziej skutecznych programów profilaktycznych, opracowań autorskich i pilotażowych, zakup prenumeraty pism, periodyków oraz wyposażenie biblioteki w literaturę fachową;
- f) dofinansowywanie programów nowatorskich - szczególnie dla nauczycieli realizujących swe zamierzenia w godzinach popołudniowych w szkole lub programy pedagoga ulicznego pracującego z dziećmi i młodzieżą;
- g) promocja działalności profilaktycznej w Internecie.

2. Diagnozowanie i monitorowanie problemów uzależnień na terenie miasta i gminy Lubień Kujawski:

- a) rozpoznawanie rynku problemów alkoholowych w zakresie zasobów i deficytów;
- b) bilansowanie potrzeb i określanie prognoz socjologicznych stających się materiałem do opracowania strategii rozwiązywania problemów alkoholowych w mieście;
- c) reagowanie na potrzeby wynikające z otrzymanych raportów - uruchamianie programów interwencyjnych;

3. Finansowanie działalności punktu pomocy rodzicom dzieci, które spożywają alkohol, dyżury telefoniczne i bezpośrednie konsultacje udzielane rodzicom i dzieciom;

4. Finansowanie zadań zleconych przez profesjonalistów z zakresu profilaktyki;

5. Inne formy oddziaływań profilaktycznych:

- a) organizacja i finansowanie kampanii profilaktycznych: lokalnych i udział w ogólnopolskich;
- b) promocja imprez bezalkoholowych i zdrowego stylu życia m.in. dyskoteki, bale dla dorosłych, zawody sportowe, itp.;
- c) organizacja koncertów dla młodzieży jako promocja zabawy bez środków psychoaktywnych;
- d) tworzenie warunków do powstawania alternatywnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży - powstawanie kawiarenek internetowych, klubów młodzieżowych, świetlic;
- e) organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- f) dofinansowanie instytucji, placówek oświatowych i jednostek gminnych realizujących poszczególne elementy Programu;
- g) zakup, opracowywanie, wydawanie i zlecenie druku broszur, biuletynów, ulotek i innych form służących oddziaływaniom profilaktycznym;

6. Edukacja i szkolenia:

- a) dofinansowanie profilaktycznych i terapeutycznych obozów dla dzieci i młodzieży;

- b) finansowanie szkoleń przeprowadzanych przez ekspertów i profesjonalistów zapraszanych do Lubienia Kujawskiego przez instytucje gminne i organizacje pozarządowe realizujące zadania gminnego programu;
 - c) objęcie szkoleniami podstawowymi z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przedstawicieli Policji, pracowników pomocy społecznej, kuratorów sądowych, przedstawicieli organizacji pozarządowych, osoby duchowne i inne uczestniczące w realizacji zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
 - d) prowadzenie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi;
 - e) edukacja publiczna - prezentacja w mediach wiedzy na temat problemów związanych z używaniem i nadużywaniem alkoholu;
7. Koordynacja szkolnych programów profilaktycznych, finansowanie kampanii ogólnopolskich;
8. Finansowanie innych zadań rekomendowanych przez PARPA na rok 2012.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Współpraca ze stowarzyszeniami i innymi organizacjami pozarządowymi realizującymi programy o charakterze profesjonalnym:
 - a) wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących swe działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
 - b) współpraca i wspieranie ruchów samopomocowych szczególnie AA, Al-Anon, Al-Ateen;
2. Współpraca z innymi organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

Analiza środowiska - Załącznik nr 1

Obszar gminy – 15 tys. ha

Liczba sołectw – 28

Liczba miejscowości – 59

Liczba mieszkańców ogółem – 7652

- w mieście – 1379

- na wsi – 6273

Stopa bezrobocia – 11,1%, ok. 850 bezrobotnych, w tym z prawem do zasiłku 92.

Liczba uczniów z rodzin z grupy ryzyka:

- zagrożonych alkoholizmem – 51 uczniów z 14 rodzin,

- zagrożonych przestępczością – 51 uczniów z 28 rodzin,

- niewydolnych wychowawczo – 43 uczniów z 32 rodzin,

- objętych nadzorem kuratora – 14 uczniów.

Terapia dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Na terenie gminy pracują 2 punkty konsultacyjno-motywacyjne: w Lubieniu Kujawskim i Kłóbce. Terapeuci są do dyspozycji w ustalone dni. W Lubieniu Kujawskim w budynku Ośrodka Zdrowia w każdą sobotę oraz poniedziałki i czwartki według harmonogramu. W Ośrodku Zdrowia w Kłóbce 2 razy w miesiącu w poniedziałki i czwartki według harmonogramu. Spotkania w punktach konsultacyjnych i zajęciach motywacyjnych mają charakter anonimowy.

1. Liczba pacjentów z wcześniejszych lat ogółem – 52, w tym 3 kobiety, w roku 2012 przybyło 7 osób;
2. Rodzaje oddziaływań: konsultacje indywidualne dla osób dotkniętych chorobą alkoholową – 27;
3. Konsultacje indywidualne dla członków rodzin osób z problemem alkoholowym – 48;
4. Konsultacje indywidualne dla ofiar znęcania się moralnego i przemocy w rodzinie - 34;
5. Terapia otwarta zbiorowa – spotkania raz w tygodniu, stale korzystających - 6, zmieniających się - 12;
6. Kontakt z osobami utrzymującymi abstynencję – 18;
7. Osoby po ukończeniu terapii z co najmniej trzyletnią abstynencją - 3;
8. Skierowanie na terapię zamkniętą – 8;
9. Przebywające na terapii zamkniętej - 3;
10. Skierowanie na terapię farmakologiczną – 11;
11. Liczba pacjentów :
 - niepijących (po terapii) – 8;
 - korzystających obecnie z terapii zamkniętej – 5;
 - korzystających z terapii otwartej – 21;
 - którzy przegrali terapię – 9;
 - korzystających z detoksykacji i leczenia farmakologicznego – 25.

PLAN WYDATKÓW W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH - Załącznik nr 2

Plan wydatków na rok 2012

Lp.	Zadanie	Paragraf-	Kwota
1.	Wynagrodzenia pełnomocnika i terapeutów	4170-	20.605,00
2.	Wypożyczenie MKPiRA w materiały biurowe, itp	4210	5.000,00
3.	Punkty konsultacyjne - porady dla osób uzależnionych i ich rodzin, zespół interdyscyplinarny.	4300	24.000,00
4.	Prenumerata czasopism, materiałów dydaktycznych, ulotek, książek, kaset, edukacja publiczna	4240	2.500,00
		4210	1.000,00
5.	Zimowy i letni wypoczynek dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	4300	6.000,00
6.	Dofinansowanie do szkolnych programów profilaktycznych – konkursy, projekty oraz realizacja programów edukacyjnych : "Zachowaj Trzeźwy Umysł", "Postaw na Rodzinę", spektakle profilaktyczne-	4300	2.000,00
		4210	9.000,00
7.	Szkolenia członków komisji, nauczycieli, terapeutów	4300	1.000,00
8.	Opłacenie biegłych za wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia	4300	6.000,00
9.	Prowadzenie grup socjoterapeutycznych i grup wsparcia	4300	1.300,00
10.	Delegacje	4410	1.000,00
		Razem	79.405,00